

Ulykkesrapport

Dato: 04.07.2010
Ansvarlig: Stein Tronstad

Dødsulykke i Molladalen 2. juli 2010

En 34 år gammel klatrer omkom da han ble truffet av en stor stein og falt utfor under klatring av "Sofaruta" på Mohns topp i Molladalen om kvelden 2. juli 2010. Klatreren guidet et følge på 10 personer på ruta da ulykken skjedde. Følgende rapport gjengir hendelsesforløpet og mulig årsak til ulykken. Det var mange øyenvitner til ulykken, og den ble fulgt av en omfattende redningsaksjon. På den bakgrunnen er hendelsesforløpet godt klarlagt. Rapporten er skrevet på grunnlag av informasjon fra turkoordinatoren som var med i taulaget og faglederen i Sunnmøre alpine redningsgruppe.

Aktuelle saker på internett

<http://www.smp.no/nyheter/soere/article243715.ece>
http://www.dntfjellsport.no/activity.php?ac_id=25798&fo_id=82
<http://www.firda.no/nyhende/article5180705.ece>
http://www.brattesider.no/index.php?option=com_smf&Itemid=130&topic=8929.0#new

http://www.pedit.no/org/skk/view.cgi?&link_id=0.1000.1034.1061.1221.1222.1248
<http://www.sunalp.no/article.asp?w=4392454&x=3013>
<http://www.westcoastpeaks.com/Peaks/jonshornet4.html>
<http://iriss.no/web/PageND.aspx?id=99232>
<http://fjellforum.net/viewtopic.php?t=18087&postdays=0&postorder=asc&start=0>

Taulaget og turen.

Rute:

"Sofaruta" på Mohns topp i Molladalen, ca 4 taulengder, grad 4+.

Vær

Været på ulykkesdagen pent og tørt. Det var ellers mye snø i terrenget.

Klatrere

Omkommet: Mann, 34 år, fra Jostedalen.

Øvrig taulag: I alt 10 klatrere fra DNT fjellsport på Lillehammer

Følget besto av deltakerne på en fellestur organisert av et lokallag av DNT fjellsport. Omkomne ble engasjert som fører for å stå for ledingen på et utvalg enklere klatreruter som de ønsket å klatre i løpet av ei helg i Molladalen. Fredag 2. juli startet hele gruppen fra en teltleir ved vannet i dalen ca kl 8. Anmarsjen tok lang tid på grunn av mye snø i det bratte terrenget, og innsteget ble først nådd rundt kl 13. Selve klatringen ble også tidkrevende grunnet det store antallet personer i taulaget. Gruppen var imidlertid forberedt på dette, og lot seg ikke stresse siden kvelden var lys og været pent.

Figurer

Fig. 1: Hylla der ulykken skjedde. Foto I.E. Hjelle.

Ruta

Sofaruta består av 4 taulengder med relativt lett alpin klatring, opp til grad 4+, og leder opp til Mohns topp. Henimot kl 22 befant gruppen seg på de to siste taulengdene, med de fleste av klatrerne samlet på nest siste standplass. Opp hit hadde klatringen gått etter vanlige taulagsmetoder, der føreren ledet og resten av taulaget sikret hverandre suksessivt oppover. Fra nest siste standplass ledet føreren opp til toppen av ruta, bandt av tauet på en ny standpass og rappellerte ned taulengden igjen. En av de andre gikk så opp mens hun sikret seg selv med klemknute på det faste tauet. På toppen gjorde hun fast ytterligere ett tau, slik at de to neste kunne klatre parallelt. Føreren holdt seg på nest siste standplass for å holde oppsyn med følgets klatring. Standplassen er ei nokså stor hylla, anslagsvis 3x4 meter, og han valgte å stå der usikret – formodentlig for å kunne bevege seg lett mellom de andre og ut fra den vurderingen at fallfaren var liten.

Ulykken

På ulykkestidspunktet var klatrerne spredt mellom tre standplasser: en på toppen, to undervegs på siste taulengde og fire på den store hylla der også omkomne befant seg. Ytterligere tre klatrere befant seg lavere ned – to av dem i ferd med å klatre nest siste taulengde og en på standplassen nedenfor ("Sofaen"). De to klatrerne på øverste taulengde sikret seg selv med klemknuter på de to faste tauene mens de klatret. Da den nederste av dem var kommet ca 15 meter over standplasshylla, løste hun uforvarende ut en stein på størrelse med ei bøtte eller en liten ryggsekk. Hun fikk ropt "stein!", men ingen under rakk å reagere før ulykken var et faktum. Omkomne sto vendt med ansiktet inn mot fjellveggen, og steinen traff ham direkte mot hodet og overkroppen. Han ble slått ut over kanten på hylla, og falt til han stoppet nede under foten av selve fjellveggen. De som sto ved siden av antar at slaget fra steinen var så kraftig at han døde momentant.

Redningsaksjonen

To av deltakerne ringte umiddelbart 112, og en redningsaksjon ble iverksatt med en gang. Ut fra en vurdering av terrenget opp mot toppen og på returen ble klatrerne instruert om å holde seg der de var, og valgte å samle seg slik at de sto 8 personer på ulykkeshylla og 2 på Sofaen. Et Sea King redningshelikopter klarte å evakuere den omkomne litt etter midnatt, 2-2,5 timer etter ulykken. Innsig av tåke og tiltakende vind gjorde det imidlertid umulig å hente ut de gjenværende klatrerne. To lag fra Sunnmøre alpine redningsgruppe ble landsatt under fjellveggen, og tok seg opp til de to gruppene av klatrere i løpet av natta. Klatrerne ble så sikret ut av fjellveggen, og kunne evakueres med redningshelikopter utpå formiddagen etter en lang og omfattende redningsoperasjon.

Bakgrunn

Ulykken skjedde på en organisert fellestur med fører, men kan muligens ikke kalles en guidet tur i tradisjonell forstand. De fleste av deltakerne hadde noe klatreerfaring, men få følte seg klare for å lede i høyfjellet. Føreren og gruppen kjente hverandre godt fra tidligere turer, og på den bakgrunnen ble han engasjert til å ta seg av ledingen. Potensielle farer, og særlig faren for utglidninger, løst fjell og steinsprang, ble gjennomgått i fellesskap før turen startet og undervegs. Verken fører eller deltakere hadde gått ruta tidligere, og forholdene ble vurdert – og formidlet – som løsere enn ventet. Ingen av de fire klatrerne på siste taulengde la spesielt merke til den fatale steinblokka før ulykken inntraff.

Steinspranghendelser som dette vil nødvendigvis skje fra tid til annen i høyfjellet, selv med erfarne klatrere. I dette tilfellet var omstendighetene uheldige, og steinspranget fikk tragiske konsekvenser. Et liv er gått tapt, og deltakerne på det som skulle være en berikende fellestur fikk i stedet en opplevelse som setter sterke spor. NKF vil få uttrykke dyp medfølelse med dem og med etterlatte, familie og venner av omkomne.